

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Statu Hominis Morali In Vita Et Post Mortem

Opfermann, Paul

Moguntiae, 1769

Illius divisio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40701

fit: non enim est potestas nisi à Deo, quæ autem sunt, à Deo ordinatæ sunt. Itaque qui resistit potestati, Dei ordinationi resistit. Qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt . . . Ideo necessitate subditi estote, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam. Dei enim minister est Princeps. Quod si igitur lex præceptiva est, vel affirmativa, tenetur subditus ad faciendum id, quod præcipitur; si prohibens, aut negativa, tenetur abstinere ab eo, quod prohibetur. Si permissiva, quisque obligatur, ne impediatur, vel turbetur alium in eo, quod ipsi lege permissum est. Si puniens, aut pœnalis, Judex inferior ad pœnam statutam infligendam, transgressor autem Legis ad eandem sustinendam obligatur.

Lex generatim dividitur in naturalem, & positivam: hæc rursus vel à Deo per externam revelationem hominibus promulgata est, uti vetus & novum Testamentum; estque divina; vel ab hominibus condita, & humana dicitur, quæ iterum vel civilis est, vel ecclesiastica. Ab his omnibus speciebus differt Lex Dei æterna, quam alii dicunt esse complexum omnium legum, quibus gubernantur sive Cœlites, sive corporea universitas, sive homines, ut adeo comprehendat etiam leges à Deo libere positas, quæ re ipsa in mente divina æternæ sunt, licet in tempore exteriùs promulgatæ. S. AUGUSTINUS L. 22. contra *Faustum*, c. 27. ait: *Lex æterna est ratio divina, vel voluntas Dei, ordinem naturalem conservari jubens, perturbari vetans.* SUAREZ de *Legib.* L. I. c. 4. putat, legem æternam propriè esse Decretum liberum voluntatis Dei statuentis ordinem servandum aut

112.
Divi-
sio le-
gis.

aut generaliter ab omnibus Universi partibus in ordine ad commune bonum, vel immediate, ratione totius universi, vel saltem ratione singularum specierum ejus illi conveniens; aut specialiter servandum à creaturis intellectualibus quoad liberas earum operationes. Dari in Deo legem hujusmodi æternam, communis est TT. sententia, nam Deus habet providentiam rerum omnium; igitur necessario in Deo supponi debet æterna quædam ratio practica totius dispositionis, & gubernationis Universi. Unde adeò TULLIUS 2. de Legib. agebat: *Hanc video sapientissimorum esse sententiam, nec scitum esse aliquod populorum, sed æternum quiddam, quod universum mundum regit imperandi prohibendique sapientiâ.* Ista autem ratio practica, sive Lex æterna, inquantum est propriè præceptiva respectu hominum, habet vim obligandi de se, ubi sufficienter promulgatur, & applicatur. Innotescit autem per alias leges: & quidem omnes necessario vident naturali lumine aliquam participationem legis æternæ in se ipsis, cum nemo utens ratione sit, qui non judicet aliquo modo honestum esse faciendum, turpe fugiendum. Alii rursus legis æternæ notitiam perfectius adsequuntur per revelationem Fidei, & tandem per cæteras leges justas, temporales ac creatas. Sicut enim causæ secundæ ostendunt primam; ita leges temporales, quæ participatio sunt legis æternæ, fontem, à quo manant, ostendunt. Atque ideo in legibus inferioribus elucere legem æternam patet, quatenus istæ legis æternæ quædam sunt participatio. Atque hoc sensu accipe dicta num. 85.

*) Lex

α) Lex aeterna sicut nunquam per se ipsam obligat separata ab omni alia lege; ita cum quavis alia lege promulgatur. Itaque promulgatur per legem divinam: & tunc quidem ratio obligationis proxima est ipsa lex aeterna; & lex divina, quæ ibi intervenit, est signum indicans legem principaliter obligantem. In legibus verò humanis licet concurrat lex aeterna ad illarum obligationem ut causa universalis, proxima tamen causa obligationis est ipsa lex humana, ut signum humanæ voluntatis efficaciter obligantis. Lex naturalis non minùs, ac lex divina positiva, vim suam obligandi à lege aeterna immediatè & proximè derivat.

β) Idea legis aeternæ, quæ in se admodum obscura est, aliquo saltem modo illustratur, si qua ratione à cæteris legibus discrepet, attenditur. Differt igitur à divina providentia, quia hæc supponit in Deo rationem practicam gubernandi hoc Universum: à lege naturali, quia hæc utpote una aliqua legis aeternæ participatio ea duntaxat objecta respicit, quæ ex se bona, aut mala sunt; cum lex aeterna sit ratio universalis respiciens omne totius Universalitatis bonum per leges sive naturales, sive positivas promovendum. A legibus positivis, quia istæ à lege aeterna vim omnem obligandi habent. *Nihil est in temporali lege justum* (inquit S. AUGUSTINUS L. 1. de lib. arb. c. 6.) *quod ex lege aeterna non derivetur.* Et q. 67. in Exod. *Lex aeterna Dei, inquit, quam consulunt omnes piæ mentes, ut quod in ea invenerint, vel faciant, vel jubeant, vel verent.* Cujus ratio esse potest: quia lex aeterna est talis per essentiam, & omnis alia est per participationem, proin effectus legis aeternæ. Præterea lex duo requirit, ut sit justa, & rationi consentanea, utque efficax sit ad obligandum. Omnis autem recta ratio creata ex participatione divini luminis, quod signatum est in nobis, & omnis hominum potestas à Deo est, dicente Scriptura Prov. 8. *Per me Reges regnant, & legum conditores justa decernunt.*